

Ruimtelijke onderbouwing

ten behoeve van zonne-eiland Breezicht
(Stadshagen) in de gemeente Zwolle

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
1.1	Aanleiding.....	3
1.2	Locatie	3
1.3	Nut en noodzaak	4
1.4	Planologische regeling.....	4
1.5	Afwijken van het bestemmingsplan	4
2.	Gebieds- en projectbeschrijving	6
2.1	Het plangebied	6
2.2	Projectbeschrijving.....	6
3.	Beleidskader	8
3.1	Inleiding.....	8
3.2	Ruimtelijk beleid.....	8
3.2.1	Rijksbeleid.....	8
3.2.1.1	Ladder voor duurzame verstedelijking.....	8
3.2.2	Provinciaal beleid	9
4.	Omgevingsaspecten	13
4.1	Milieuzonering.....	13
4.2	Reflectie en duisternis.....	13
4.3	Geluid	13
4.4	Bodem	13
4.5	Externe veiligheid.....	13
4.6	Luchtkwaliteit.....	14
4.7	Kabels en leidingen.....	14
4.8	Milieueffectrapportage	14
5.	Procedure en uitvoerbaarheid	15
5.1	Procedure	15
4.2	Economische uitvoerbaarheid.....	15
6.	Conclusies	15
	Bijlage	16

Hoofdstuk 1. Inleiding

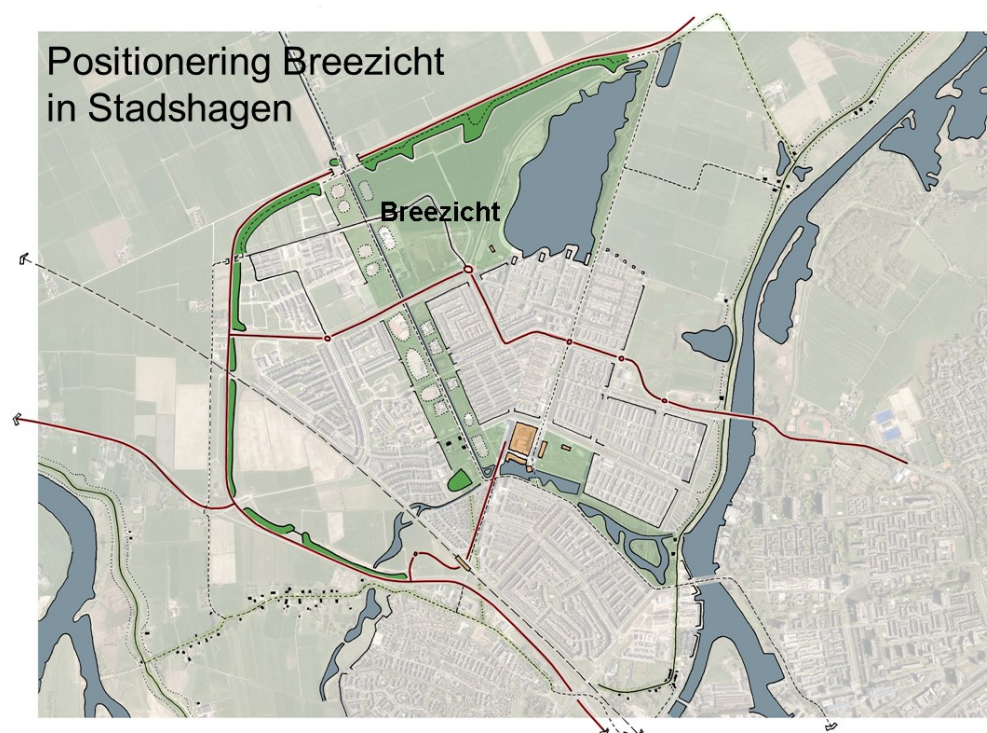
1.1. Aanleiding

De gemeente Zwolle is voornemens om een kleinschalig zonne-eiland te realiseren in Breezicht, Stadshagen. De omvang van het gebied waar de opgestelde zonnepanelen komen is ruim 650 m²: hier zullen ca 300 panelen worden opgesteld. De opgewekte elektriciteit, minimaal 750.000 kWh/jr, is bedoeld voor eigen gemeentelijke stroomgebruik van de installaties in de openbare ruimte in Breezicht (zoals de openbare verlichting, rioolgemalen e.d.).

Breezicht wordt ontwikkeld als aardgasloze wijk. Met de ontwikkelaars is overeengekomen dat de woningen energieneutraal (minimaal EPC 0) worden gerealiseerd. Met het beoogde zonne-eiland wordt het volledige gemeentelijke energieverbruik in openbare ruimte van Breezicht afgedekt. Daarmee neemt ook de gemeente Zwolle haar verantwoordelijkheid in een energieneutraal Breezicht. Het zonne-eiland maakt integraal onderdeel uit van het stedenbouwkundig plan Breezicht (vastgesteld door het college op 23 januari 2018 en aangeboden aan de gemeenteraad op 12 maart 2018). Er is veel aandacht voor de landschappelijke inpassing van het zonne-eiland in de totale centrale groenstructuur van Breezicht.

1.2. Locatie

Het zonne-eiland maakt onderdeel uit van het groenblauwe landschap van Breezicht. Breezicht is het laatst te ontwikkelen gebied aan noordzijde van Stadshagen en daarmee het sluitstuk tussen Oude Wetering, Milligerplas en Mastenbroekerpolder. Met deze positie definieert Breezicht mede de stadsrand van Zwolle.

Op de overgang van stad naar open landschap is Breezicht vormgegeven als een structuur van buurtschappen in een groenblauw landschap. Het landschap omvat de hele wijk en verbindt bestaand Stadshagen, Oude Wetering, Milligerplas en geluidswal met elkaar. In dit landschap liggen de zes buurtschappen van Breezicht.

De overgangen naar het landschap zijn groen vormgegeven met hagen en hoogteverschillen. Het groenblauwe landschap van Breezicht is een belangrijke leefkwaliteit en biedt bewoners ruimte om te bewegen in de direct omgeving van de woning: wandelen, spelen, sporten. Dit maakt in combinatie met de bergingsfunctie voor regenwater het landschap tot een dynamisch gebied.

Door de verschillende landschappelijke beelden, doorzichten op buurtschappen, peilverschillen door neerslag en de verschillende gebruiksmogelijkheden is het groenblauwe landschap elke dag anders. Midden in het groenblauwe landschap is het zonne-eiland gesitueerd. Door haar beperkte schaal in het totale landschap en de ruimtelijke inpassing maakt dit zonne-eiland integraal onderdeel uit van het totale groenblauwe landschap.

1.3. Nut en noodzaak

De uitstoot van broeikasgassen als gevolg van de energiebehoefte kan worden beperkt door energiebesparing en door grootschalige inzet van duurzame energiebronnen. Een dergelijke omschakeling in de Nederlandse elektriciteitsvoorziening betekent een forse inspanning. Nederland heeft voor wat betreft de doelstelling op het gebied van duurzame energie aansluiting gezocht bij de taakstelling die in Europees verband is geformuleerd. Deze EU-taakstelling voor duurzame energie bedraagt voor Nederland 14% van het energiegebruik in 2020.

De Nederlandse regering heeft met het Nationaal Energieakkoord die Europese taakstelling voor Nederland verhoogd naar 16% in het jaar 2023. In 2023 moet dus 16% van het totale jaarlijkse energieverbruik afkomstig zijn uit duurzame energiebronnen. Voor de overheid is zonne-energie, naast andere vormen van duurzame energie, een van de bronnen van duurzame energie die benut moet worden om aan die doelstelling te kunnen voldoen.

De gemeente Zwolle heeft zichzelf ten doel gesteld om in 2050 klimaatneutraal te zijn (Omgevingsvisie Zwolle). Voor grootschalige nieuwe ontwikkelingen binnen Zwolle, zoals de uitbreiding van Stadshagen met Breezicht, is de ambitie dat de ontwikkeling energieneutraal wordt gerealiseerd.

1.4. Planologische regeling

Het zonne-eiland is geprojecteerd op gronden die behoren tot het bestemmingsplan Stadshagen II, uit te werken woondoeleinden. In deze bestemming is geen rekening gehouden met de aanleg van zonne-eiland. Daarom is een nodig om een afwijkingsprocedure te volgen.

1.5. Afwijken van het bestemmingsplan

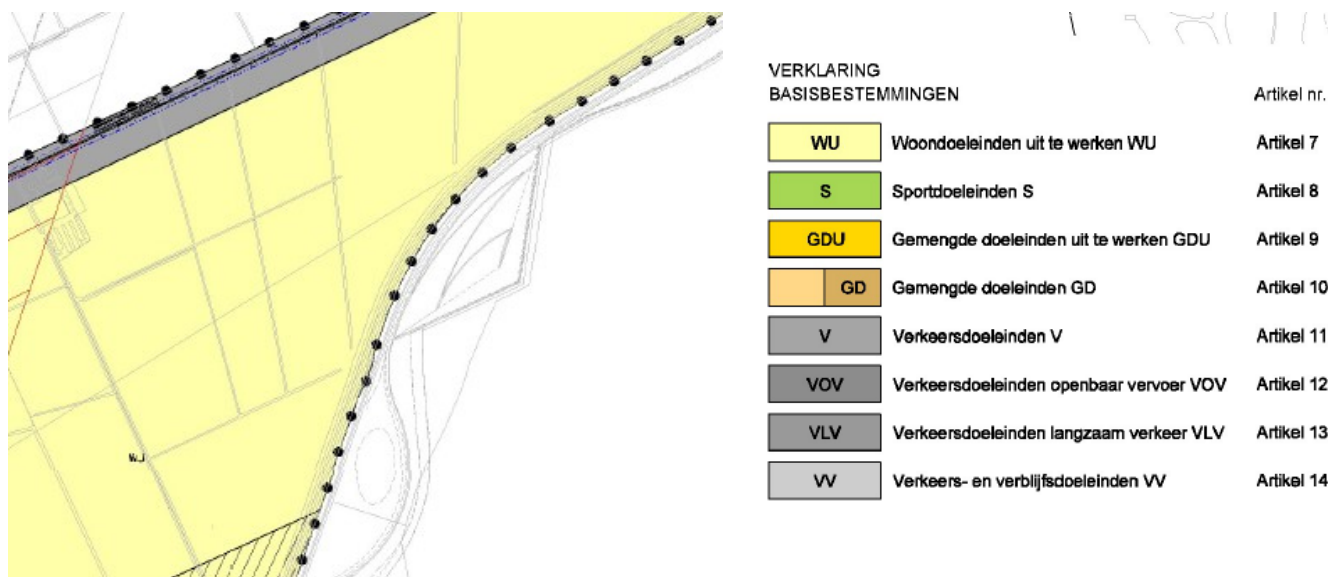
De gemeente is van plan om met toepassing van artikel 2.12 eerste lid, sub a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (wabo) medewerking te verlenen aan de aanvraag om omgevingsvergunning ten behoeve van de realisatie van een zonne-eiland in de openbare ruimte. De omgevingsvergunning wordt aangevraagd voor een periode van 25 jaar.

Artikel 2.12 eerste lid, sub a, onder 3°, van de Wabo bepaalt dat voor het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan het bevoegde gezag een omgevingsvergunning kan verlenen, indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat. Deze ruimtelijke onderbouwing geeft inzicht in de aard en omvang van het plan en de wijze waarop het ruimtelijk is vormgegeven.

Hoofdstuk 2. Gebieds- en projectbeschrijving

2.1. Het plangebied

De locatie is gelegen in bestemmingsplan Stadshagen II. Dit plan is vastgesteld op 28 februari 2006.

2.2. Projectbeschrijving

De omgevingsvergunning heeft betrekking op de realisatie van een zonne-eiland, bestaande uit ca 300 panelen inclusief bijbehorende omvormers,trafostation/aansluitstation op het netwerk en landschappelijke inpassing. Voor de toegankelijkheid (aanleg, beheer en onderhoud) is het eiland door middel van een dam met duiker aan de westzijde verbonden met Breezicht Noord. Via deze dam wordt het zonne-eiland ook aangesloten op het elektriciteitsnetwerk.

De zonnepanelen worden geplaatst in een zuid-opstelling. De panelen worden geplaatst op tafels in landscape met 3 lagen boven elkaar. De bovenkant van de panelen komt tot maximaal 1.60 boven maaiveld. De panelen beginnen op minimaal 0,40 m boven de grond. Daarmee kan er voldoende licht onder de panelen komen voor een natuurlijke begroeiing en een gezonde bodem.

Tussen de rijen met panelen worden een afstand van minimaal 3,20 meter aangehouden. Deze afstand is nodig om onderlinge beschaduwing van de panelen te voorkomen.

De graspaden tussen en rondom de panelen en de gedeelten onder de panelen worden ingezaaid als bloemrijk grasland. Dit versterkt de landschappelijke inpassing en de biodiversiteit (met name insecten) van het zonne-eiland. De graspaden zijn tevens noodzakelijk voor het beheer en onderhoud aan de panelen.

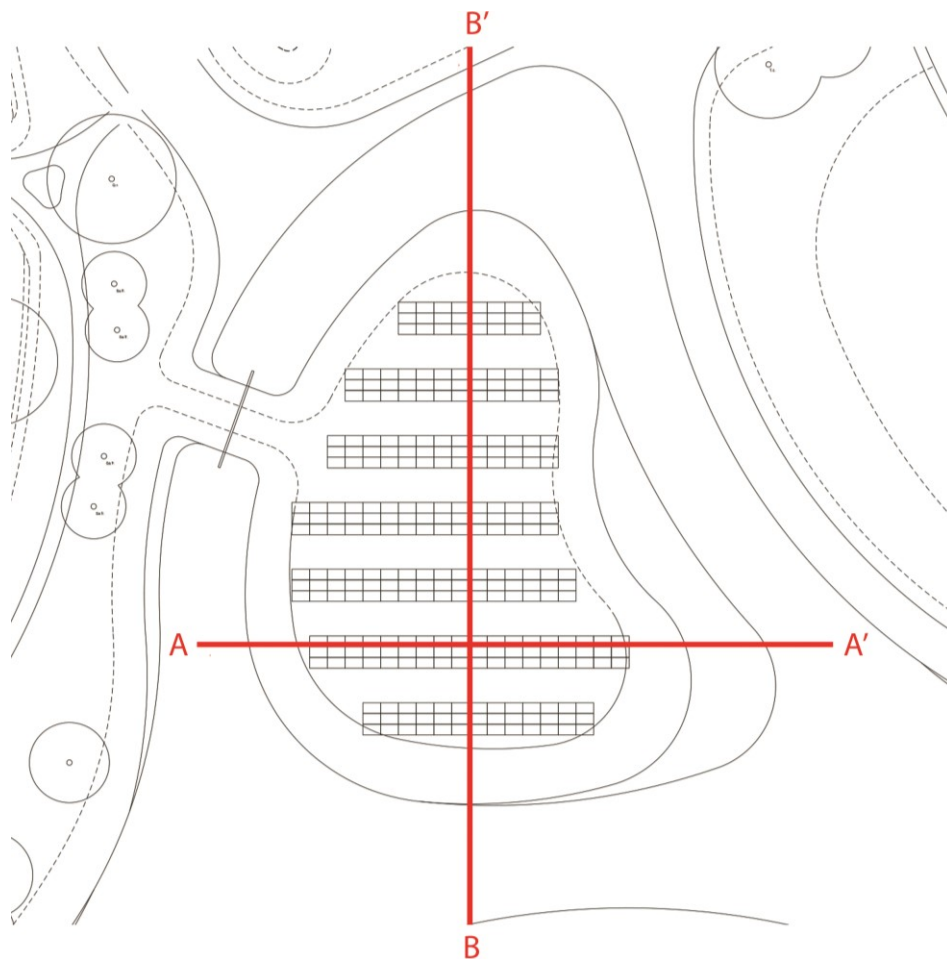
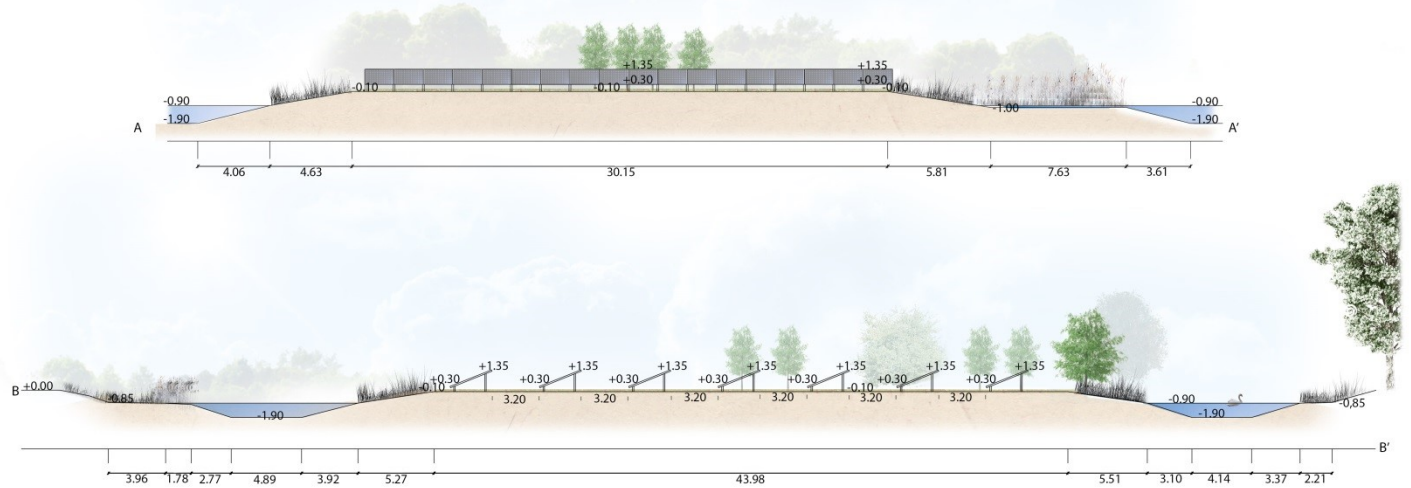
Duurzaamheid en duurzame energie is integraal onderdeel van Breezicht. Dat is ook de reden een zonne-eiland te realiseren waarop de elektriciteit wordt opgewekt die nodig is voor de openbare ruimte. Er is voor gekozen om de panelen op zonne-eiland zichtbaar en beleefbaar mogen zijn om het duurzame karakter van Breezicht kracht bij te zetten. Er is gekozen voor een landschappelijk inpassing waarbij de panelen opgaan in het landschap. Soms verscholen achter groen, dan weer zichtbaar en beleefbaar.

De westelijke rand van het zonne-eiland krijgt een brede rietzone. Het volgroeide riet zal het panelen vanaf deze kant grotendeels aan het zicht onttrekken. Aan de noordzijde van het eiland worden gebiedseigen bomen (wilgen) geplant. Deze onttrekken de panelen grotendeels aan het zicht. De bomen aan de noordzijde mogen doorgroeien in hoogte omdat deze geen schaduw op de panelen kunnen veroorzaken.

De oost- en zuidrand van het eiland hebben een meer open karakter. Omdat de tegenover gelegen oevers begroeid zijn en de panelen hier op een grotere afstand worden door bewoners en bezoekers worden beleefd, gaan de panelen op in hun omgeving.

Ruimtelijke inpassing en legplan zonne-eiland

Zonnepanelen Breezicht, Stadshagen Zwolle

Hoofdstuk 3 Beleidskader

3.1 Inleiding

In het plangebied wordt de juridisch-planologische basis gegeven voor de bestemming groen. Daarnaast wordt de mogelijkheid opgenomen om binnen de aangewezen zone een veldopstelling met zonnepanelen en bijbehorende voorzieningen (netwerkstation, omvormers, camerabeveiliging, hekwerk) te realiseren.

3.2 Ruimtelijk beleid

3.2.1 Rijksbeleid

Structuurvisie Ruimte en Infrastructuur

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Ruimte en Infrastructuur (hierna: SVIR) vastgesteld. Daarmee is het nieuwe ruimtelijke en mobiliteitsbeleid zoals uiteengezet in de SVIR van kracht geworden. De SVIR geeft de ambitie aan voor Nederland in 2040. Die ambitie is vertaald in doelen voor de middellange termijn tot 2028.

Uitgangspunt van de SVIR is decentraal wat kan, centraal wat moet. Bij het bepalen van wat centraal moet, zijn slechts 13 rijksbelangen omschreven. Een rijksverantwoordelijkheid is slechts dan aan de orde, als:

- een onderwerp nationale baten en/of lasten heeft en de doorzettingsmacht van provincies en gemeenten overstijgt, of;
- over een onderwerp internationale verplichtingen of afspraken zijn aangegaan, of;
- het een onderwerp betreft dat provincie- of landsgrensoverschrijdend is en ofwel een hoog afwentelingsrisico kent ofwel in beheer bij het Rijk is.

Conclusie

Er is bij het plan geen sprake van rijksbelangen, waardoor de conclusie is dat het plan niet in strijd is met het rijksbeleid.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

De borging van de uitspraken uit de SVIR heeft in juridische zin plaatsgevonden in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). In het Barro zijn de verschillende nationale belangen vastgelegd die doorwerking moeten krijgen bij lagere overheden. Het gaat om de volgende nationale belangen: rijksvaarwegen, project Mainportontwikkeling Rotterdam, kustfundament, grote rivieren, Waddenzee en waddengebied, defensie, Ecologische Hoofdstructuur, erfgoederen van universele waarden, hoofdwegen en hoofdspoorwegen, elektriciteitsvoorziening, buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen, primaire waterkeringen buiten het kustfundament en het IJsselmeer-gebied.

Conclusie

Het onderhavige project heeft geen betrekking op de voornoemde rijksbelangen. Het project is in overeenstemming met het rijksbeleid, zoals opgenomen in de SVIR en het Barro.

3.2.1.1 Ladder voor duurzame verstedelijking

Artikel 3.1.6, lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro), zoals die geldt vanaf 1 juli 2017, bevat de verplichting om in de toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, een beschrijving te geven van de behoefte aan die ontwikkeling. Daarnaast, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, dient een motivering te worden gegeven waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

In artikel 1.1.1 van het Bro is omschreven wat verstaan moet worden onder een stedelijke ontwikkeling. Namelijk een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen. Volgens de Handreiking Ladder voor duurzame verstedelijking van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM) vallen onder het begrip 'andere stedelijke voorzieningen' onder meer accommodaties voor onderwijs, zorg, cultuur, bestuur en indoor sport en leisure. Bovendien zijn er inmiddels meerdere uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State, waarin het begrip stedelijke ontwikkeling verder is verduidelijkt.

Conclusie

In dit plan gaat het om een verdere invulling van de basisbestemming woondoeleinden nader uit te werken. Dit specifieke deel krijgt een bestemming groen, waarbij specifiek is aangegeven dat een opstelling van zonnepanelen hier mogelijk is. Deze ontwikkeling heeft geen consequenties voor het beoogde woningbouwprogramma: deze ontwikkeling is niet aan te merken als een stedelijke ontwikkeling. Derhalve is de ladder van duurzame verstedelijking niet van toepassing.

3.2.2 Provinciaal beleid

Omgevingsvisie en Omgevingsverordening provincie Overijssel

De Omgevingsvisie Overijssel van 1 mei 2017 geeft de provinciale visie op de fysieke leefomgeving van Overijssel weer. Hierin worden onderwerpen als ruimtelijke ordening, milieu, water, verkeer en vervoer, ondergrond en natuur in samenhang voor een duurzame ontwikkeling van de leefomgeving. De Omgevingsvisie is onder andere een structuurvisie onder de Wet ruimtelijke ordening. De Omgevingsvisie is op 12 april 2017 vastgesteld en op 1 mei 2017 in werking getreden. Duurzaamheid, ruimtelijke kwaliteit en sociale kwaliteit zijn de leidende principes of 'rode draden' bij alle initiatieven in de fysieke leefomgeving in de provincie Overijssel.

De ambities in het kader van duurzaamheid zijn: klimaatbestendigheid, het realiseren van een duurzame energiehuishouding, het sluiten van kringlopen (circulaire economie) en het beter benutten van ruimte, bestaande bebouwing en infrastructuur. Ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit wordt ingezet op het vergroten van de gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is daarbij van belang, waarbij een vitaal en samenhangend stelsel van gebieden met een hoge natuur- en waterkwaliteit wordt ontwikkeld. Ook de ontwikkeling van een continu en beleefbaar watersysteem, het voortbouwen aan de kenmerkende structuren van de agrarische cultuurlandschappen en het contrast tussen dynamische en luwe gebieden versterken, zijn ambities op het gebied van ruimtelijke kwaliteit. Het zorgvuldig inpassen van nieuwe initiatieven heeft als doel om de samenhang in en de identiteit van een gebied te versterken en nieuwe kwaliteiten te laten ontstaan. Een zichtbaar en beleefbaar landschap en het behouden en waar mogelijk verbreden van het bestaande aanbod aan woon-, werk- en mixmilieu's betreffen ruimtelijke kwaliteitsambities.

De ambitie van de provincie Overijssel is dat elk project bijdraagt aan de versterking van de ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving en dat nieuwe initiatieven worden verbonden met bestaande kwaliteiten. De Catalogus Gebiedskenmerken, die per gebiedstype beschrijft welke kwaliteiten behouden, versterkt en ontwikkeld moeten worden, is daarbij een instrument om te sturen op ruimtelijke kwaliteit. Ten aanzien van sociale kwaliteit is het koesteren en het gebruik maken van 'noaberschap' de ambitie, evenals het stimuleren van culturele identiteit van de provincie Overijssel, zowel lokaal als regionaal. Duurzame ontwikkeling van cultureel erfgoed (bijv. herbestemmen/hergebruik monumenten en karakteristieke bebouwing) hoort hier bij. Het realiseren van sociale kwaliteit wordt gedaan door het actief betrekken van bewoners bij projecten en het bieden van ruimte aan initiatieven van onderop.

Eén van de instrumenten om het beleid uit de Omgevingsvisie te laten doorwerken is de Omgevingsverordening Overijssel 2017. De Omgevingsverordening is het provinciaal juridisch instrument dat wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch geborgd is.

Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel

De opgaven, kansen, beleidsambities en ruimtelijke kwaliteitsambities voor de provincie zijn in de Omgevingsvisie Overijssel 2017 geschetst in ontwikkelingsperspectieven voor de groene omgeving en stedelijke omgeving. Om de ambities van de provincie waar te maken, bevat de Omgevingsvisie een uitvoeringsmodel. Dit model is gebaseerd op drie niveaus, te weten: generieke beleidskeuzes; ontwikkelingsperspectieven; gebiedskenmerken. Deze begrippen worden hieronder nader toegelicht.

Generieke beleidskeuzes

Generieke beleidskeuzes zijn keuzes die bepalend zijn voor de vraag of ontwikkelingen nodig dan wel mogelijk zijn. In deze fase wordt beoordeeld of er sprake is van een behoefte aan een bepaalde voorziening. Ook wordt in deze fase de zgn. 'SER-ladder' gehanteerd. Deze komt er kort gezegd op neer dat eerst bestaande bebouwing en herstructurering worden benut, voordat er uitbreiding kan

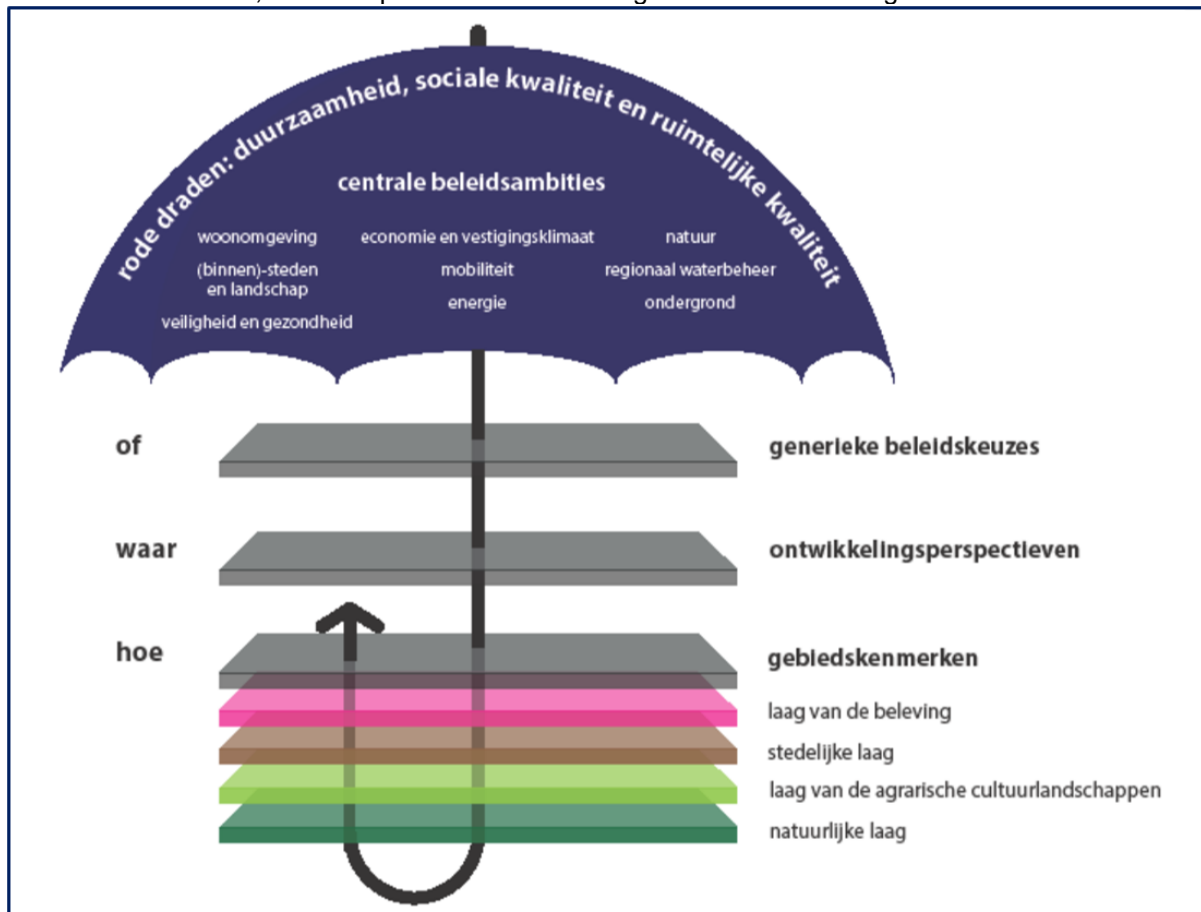
plaatsvinden. Andere generieke beleidskeuzes betreffen de reserveringen voor waterveiligheid, randvoorwaarden voor externe veiligheid, grondwaterbeschermingsgebieden, bescherming van de ondergrond (aardkundige en archeologische waarden), landbouwonwikkelingsgebieden voor intensieve veehouderij, begrenzing van Nationale Landschappen, Natura 2000-gebieden, Ecologische Hoofdstructuur en verbindingzones enzovoorts. De generieke beleidskeuzes zijn veelal normstellend.

Ontwikkelingsperspectieven

Als uit de beoordeling in het kader van de generieke beleidskeuzes blijkt dat de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling aanvaardbaar is, vindt een toets plaats aan de ontwikkelingsperspectieven. In de Omgevingsvisie is een spectrum van zes ontwikkelingsperspectieven beschreven voor de groene en stedelijke omgeving. Met dit spectrum geeft de provincie ruimte voor het realiseren van de in de visie beschreven beleids- en kwaliteitsambities. De ontwikkelingsperspectieven geven richting aan wat waar ontwikkeld zou kunnen worden. Daar waar generieke beleidskeuzes een geografische begrenzing hebben, zijn ze consistent door vertaald in de ontwikkelingsperspectieven.

Gebiedskenmerken

Op basis van gebiedskenmerken in vier lagen (natuurlijke laag, laag van het agrarisch cultuurlandschap, stedelijke laag en lust- en leisuurlaag) gelden specifieke kwaliteitsvoorwaarden en –opgaven voor ruimtelijke ontwikkelingen. Het is de vraag 'hoe' een ontwikkeling invulling krijgt. Aan de hand van de drie genoemde niveaus kan worden gezien of een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk is en er behoefte aan is, waar het past in de ontwikkelingsvisie en hoe het uitgevoerd kan worden.

Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel 2017 (Bron: Provincie Overijssel)

Toetsing van het initiatief aan de uitgangspunten Omgevingsvisie Overijssel 2017

In dit plan gaat het om de realisatie van een zonne-eiland waar op duurzame wijze stroom wordt opgewekt ten behoeve van de energievraag van installaties in de openbare ruimte, zoals openbare verlichting. De beoogde locatie zal onderdeel uitmaken van met openbaar groen ten behoeve van de omliggende woonfuncties. De huidige functie in het bestemmingsplan Stadshagen II is 'Woondoeleinden, uit te werken'. Er is daarmee geen sprake van provinciaal belang.

Omgevingsverordening Overijssel

De hoofdlijnen van de Omgevingsvisie zijn juridisch geborgd in de Omgevingsverordening. Het gaat om de onderwerpen uit de visie die de provincie zo belangrijk vindt dat deze dwingend worden opgelegd.

In de verordening staan algemene regels op het gebied van de ruimtelijke ordening, mobiliteit, milieu, water en bodem. De verordening als juridisch instrument om de doorwerking van provinciaal beleid af te dwingen, is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen. De Omgevingsverordening geeft regels aan gemeenten die bij het maken van bestemmingsplannen in acht genomen moeten worden. Zo kent de Omgevingsverordening ook regels over het realiseren van zonnevelden. Hieronder wordt verstaan een zelfstandige opstelling van zonnepanelen in het veld die niet gecombineerd wordt met bebouwing. Deze zonnevelden zijn bedoeld voor grootschalige opwekking van zonne-energie. Hiervoor kent de Omgevingsverordening een aantal regels die specifiek zijn opgesteld voor alle ruimtelijke relevante ontwikkelingen in de Groene Omgeving (buitengebied). Deze zijn voor zonneparken vastgelegd in de provinciale Handreiking Kwaliteitsimpuls Zonnevelden.

Aangezien het in dit geval om de ontwikkeling gaat van een zonne-eiland gelegen in de deelwijk Breezicht van Stadshagen, is de kwaliteitsimpuls niet van toepassing, immers heeft deze betrekking op ontwikkelingen in het buitengebied. Wel wordt met een groot deel van de hierin genoemde ontwerpprincipes gewerkt (maak randen met kwaliteit, draag bij aan natuur en biodiversiteit).

Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat de in dit voorliggende bestemmingsplan besloten planologische wijziging overeenstemming is met het in de Omgevingsvisie Overijssel verwoorde en in de Omgevingsverordening verankerde provinciaal ruimtelijk beleid.

Kleinschalig zonnepark

Omgevingsvisie Zwolle 1.0

De omgevingsvisie Zwolle (vastgesteld oktober 2017) geeft de toekomstvisie, ambities en missies van de gemeente Zwolle op het gebied van (ruimtelijke) ontwikkeling weer. Het beschrijft specifiek hoe de gemeente in de toekomst wil omgaan met haar kwaliteiten, zowel vanuit stedelijk, landelijk, cultureel en natuurlijk oogpunt. Ook punten als duurzaamheid, economie, infrastructuur en maatschappij worden in de omgevingsvisie behandeld. Het is dus een integrale visie op de fysieke leefomgeving voor de inwoners van de gemeente Zwolle, tot stand gekomen middels een grote participatie vanuit de inwoners zelf.

In de Omgevingsvisie Zwolle wordt benoemd als Kernopgave, dat de gemeente in 2050 klimaatneutraal moet zijn. De urgentie van het behalen van deze doelstelling is groot en dringend, en vraagt om creatieve en innovatieve oplossingen. Duurzaamheid is daarom ook als één van de vier bouwstenen voor de toekomstvisie van Zwolle opgesteld. Daaronder valt natuurlijk een thema als klimaatadaptatie, of ook energiebesparing. Een belangrijk onderdeel hiervan is echter ook de grootschalige opwek van duurzame energie waarvoor, zoals de gemeente Zwolle zelf aangeeft, visie, wil, actie en lef nodig. De toezegging van o.a. pilotprojecten voor verschillende vormen van duurzame opwek is daarbij noodzakelijk. Aandacht wordt daarbij wel gevraagd voor de inbreng van lokale stakeholders en oplossingen met ruimte voor economische en sociale meerwaarde. Concreet wordt in de omgevingsvisie gesteld dat op korte termijn handelen de hoogste prioriteit heeft. Daarbij stelt de gemeente zichzelf de rol tot faciliteren en stimuleren van kleinschalige initiatieven, energiebesparing bij bedrijven mogelijk te maken en tevens verduurzaming van de gebouwde omgeving, maar ook het initiëren en faciliteren van (grootschalige) opwek.

De ontwikkeling van dit met groen omgeven zonne-eiland met ca 300 zonnepanelen in Breezicht, is in lijn met de in te zetten weg om te werken aan het halen van de hiervoor genoemde kernopgave uit de omgevingsvisie. De opgewekte energie wordt ingezet om het stroomgebruik van gemeentelijke installaties in deze deelwijk (bijv. openbare verlichting) te compenseren en de toename van de CO2 uitstoot als gevolg van de ontwikkeling van de wijk Breezicht te minimaliseren.

Doelstellingen gemeente ten aanzien van klimaat en energie

De duurzaamheidsambities van de gemeente Zwolle zijn vastgelegd in het ambitiedocument 'Zwolle geeft je energie' (juni 2017). Met dit document is vastgelegd dat Zwolle uiterlijk in 2050 energieneutraal wil zijn. Op de middellange termijn betekent dit dat Zwolle in 2025 de hoeveelheid CO₂-uitstoot ten opzichte van 1990 wil reduceren met 25%, en 25% van de totale energievraag op duurzame wijze wil opwekken.

Om de energietransitie in goede banen te leiden heeft de gemeente Zwolle de volgende uitgangspunten opgesteld.

1. Er worden geen duurzame energiebronnen uitgesloten;
2. Sterke focus op lokale invulling van de energieopgaaf;
3. Stimuleren van initiatieven met economische en sociale meerwaarde;
4. Er is ruimte voor experiment en innovatie.

De Gemeente Zwolle heeft binnen het proces naar en tot energietransitie verschillende rollen, variërend van informierend, stimulerend, faciliterend en sturend, tot regisserend of handhavend. Voorwaarde is dat de gemeente bij duurzame initiatieven betrokken is en tevens zelf actief aan verduurzaming (bijvoorbeeld via het inperken van het eigen energieverbruik) bijdraagt. Met het voornemen om op deze locatie zonnepanelen op te stellen in de openbare ruimte (en op gemeentelijke grond) ten behoeve van de stroomvoorziening voor installaties in het gebied (bijv. de openbare verlichting en rioolgemaal), wordt geheel volgens de hiervoor genoemde uitgangspunten gewerkt.

Specifiek voor de opwekking van grootschalige duurzame energie is een energiegids opgesteld. Dit initiatief valt vanwege de omvang (ca 0,05 ha) niet onder de werkingssfeer van de Zwolse energiegids.

Hoofdstuk 4. Omgevingsaspecten

4.1. Milieuzonering

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is ruimtelijke afstemming tussen bedrijfsactiviteiten, voorzieningen en gevoelige functies (woningen) noodzakelijk.

De beoogde invulling van zonne-eiland in de openbare ruimte (groen) levert geen hinder of gevaar op voor omliggende gevoelige functies. Wel worden er transformatoren en omvormers geplaatst. In de VNG uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' valt dit onder de activiteit 'elektriciteitsdistributiebedrijven met transformatorvermogen van onder de 10 MVA'. De grootste richtafstand is die van geluid en bedraagt 30 meter. Voor de omvormers kan eveneens de vergelijking gemaakt met deze activiteit worden gemaakt en is de grootste richtafstand 30 meter (voor geluid). In het voorliggende plan ligt de dichtstbijzijnde woning op een grotere afstand. Derhalve wordt voldaan aan de richtafstanden.

Conclusie:

Geconcludeerd wordt dat het aspect bedrijven en milieuzonering de ontwikkeling niet in de weg staat.

4.2. Reflectie en duisternis

Zonnepanelen worden vaak in verband gebracht met reflectie van licht. Moderne zonnepanelen hebben echter niet veel reflecties om de eenvoudige reden dat licht dat gereflecteerd wordt niet effectief is voor het opwekken van elektriciteit. Het percentage reflecties gaat om 3 à 5% bij een normale lichtinval¹. De reflecties (voor zover nog aanwezig) hangen daarbij af van de locatie (stand en hoogte spiegelend vlak) en de stand van de zon (de tijd en de tijd van het jaar). De hoek van de invallende lichtstraal bepaalt de hoek van de uitvallende lichtstraal. Hoe steiler de helling van de panelen, hoe groter de kans op hinder.

Wanneer de panelen vrij vlak (35 graden of minder) worden opgesteld, gaat de reflectie omhoog. Dan is er voor de omgeving geen hinder door reflectie. Logischerwijs is achter de zonnepanelen (noordzijde) ook geen sprake van een spiegelend effect. De zonnepanelen op deze locatie zijn worden gerealiseerd in een hellingshoek van ca 35 graden. Daarnaast wordt het zonne-eiland rondom voorzien van opgaand groen waardoor er vrijwel geen zicht is op de panelen. Hinder door reflectie is bij de gekozen opstelling daarom niet te verwachten.

Met betrekking tot duisternis kan worden opgemerkt dat het project geen lichtuitstraling zal hebben. Er is op het zonne-eiland geen sprake van verlichting.

4.3. Geluid

Vanwege de lage geluidproductie van de transformatoren en de grote afstand tot de beoogde en bestaande omliggende woonbebouwing leidt het plan niet tot geluidshinder voor de omgeving. Op voorhand kan daarom worden geconstateerd dat een zonnepark geen relevante geluidbelasting veroorzaakt. Specifiek geluidsonderzoek is dan ook niet aan de orde.

Een zonnepark is geen geluidgevoelig object, waardoor onderzoek in het kader van de Wet geluidshinder ook achterwege kan blijven. Het plan is wat betreft geluidshinder uitvoerbaar.

4.4. Bodem

Het nationale bodembeleid is geregeld in de Wet bodembescherming (Wbb). Het doel van de Wbb is om te voorkomen dat nieuwe gevallen van bodemverontreinigingen ontstaan. Voor bestaande bodemverontreinigingen is aangegeven in welke situaties (omvang en ernst van verontreiniging) en op welke termijn sanering moet plaatsvinden. Hierbij dient de bodemkwaliteit tenminste geschikt te zijn voor de functie die erop voorzien is, waarbij verspreiding van verontreiniging zoveel mogelijk wordt voorkomen. Het beleid gaat uit van het principe dat de bodem geschikt dient te zijn voor de beoogde functie. De gewenste functie bepaalt als het ware de gewenste bodemkwaliteit.

Het zonne-eiland bestaat uit bouwwerken, waar geen personen verblijven. Er zijn geen grootschalige bodemingrepen aan de orde, waardoor bijvoorbeeld grond moet worden afgevoerd. De kwaliteit van de (water)bodem staat daardoor de uitvoerbaarheid van de omgevingsvergunning niet in de weg.

4.5. Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat om het beperken van de kans op en het effect van een ernstig ongeval voor de omgeving door:

- het gebruik, de opslag en productie van gevaarlijke stoffen (inrichtingen);

¹ http://www.recgroup.com/sites/default/files/documents/reflectivity_and_iam.pdf

- het transport van gevaarlijke stoffen (buisleidingen, wegen, waterwegen en spoorwegen);
- het gebruik van luchthavens.

Een zonnepark is geen kwetsbaar of bekend kwetsbaar object in de zin van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (er zijn geen personen aanwezig). Uit het oogpunt van externe veiligheid zijn dan ook geen belemmeringen aan de orde.

Zowel bij de omvormers als de transformatoren zullen extreem laagfrequente elektromagnetische velden (ELF) vrijkomen. Ten aanzien van elektromagnetische straling bij hoogspanningsmasten hanteert de overheid een voorzorgsprincipe waarbij een grens wordt aangehouden van 0,4 micro Tesla (μT). De gemeentelijke gezondheidsdiensten adviseren om ook bij ander bronnen van ELF-EM velden, zoals transformatoren, dit voorzorgsprincipe te hanteren. Vandaar het advies om dit voorzorgsprincipe ook te hanteren bij de ontwikkeling van een zonnepark door de afstand van een zonnepark tot woningen en gevoelige bestemmingen zodanig te laten zijn dat de magnetische veldsterkte bij de gevoelige bestemmingen niet boven de advieswaarde van 0,4 μT komt. Gezien de relatief grote afstand van zowel omvormers als de transformatoren tot de dichtstbijzijnde bestaande en beoogde nieuwe woningen in Breezicht gebeurt dat hier niet.

4.6. Luchtkwaliteit

Nederland heeft de Europese regels ten aanzien van luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer. De in deze wet gehanteerde normen gelden overal, met uitzondering van een arbeidsplaats (hierop is de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing).

Het project gaat in de gebruiksfase niet gepaard met verbranding van (fossiele) brandstoffen. Ook is er geen sprake van een significante verkeersaantrekkende werking. Er vinden enkel verkeersbewegingen plaats in de aanlegfase. In de gebruiksfase vindt incidenteel verkeer plaats die samenhangt met het beheer en onderhoud van het zonnepark. Luchtverontreiniging is daardoor niet aan de orde. Het aspect luchtkwaliteit staat de realisatie van het zonnepark dan ook niet in de weg.

4.7. Kabels en leidingen

Er liggen geen hoogspanningsleidingen of regionale gastransportleidingen in de nabijheid van het plangebied waarmee rekening moet worden gehouden.

4.8. Milieueffectrapportage

In bijlage C en D van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan plan-m.e.r.-plichtig, project-m.e.r.-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen. Daarnaast moet het bevoegd gezag bij de betreffende activiteiten die niet aan de bijbehorende drempelwaarden voldoen, na gaan of sprake kan zijn van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu, gelet op de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling.

Realisatie van projecten met zonne-energie worden niet in het Besluit milieueffectrapportage genoemd. Zonneparken staan als zodanig niet op de D-, of C-lijst. Wel zijn er twee activiteiten op de D-lijst waar het project onder lijkt te kunnen vallen:

- D9: Een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan;
- D22.1: De oprichting, wijziging of uitbreiding van een industriële installatie bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water.

Er is geen sprake van een landinrichting als bedoeld in de Wet inrichting landelijk gebied. De ontwikkeling van een zonnepark wordt niet onder categorie D9 geschaard, behalve in het geval dat een zonnepark onderdeel uitmaakt van een groter landinrichtingsproject. Er is ook geen sprake een functiewijziging van in het landelijk gebied (ligt binnen stedelijk gebied). Ook categorie D22.1 is niet van toepassing, aangezien er productie van elektriciteit, stoom en warm water nodig is, om hieronder te vallen. In dit geval is dus voor zonneparken geen vormvrije m.e.r. beoordeling nodig.

Hoofdstuk 5.Procedure en uitvoerbaarheid

5.1. Procedure

Artikel 3.1.1 van het Bro en artikel 6.18 van het Besluit omgevingsrecht verplicht om bij de voorbereiding van een omgevingsvergunning overleg te voeren met het Rijk, de provincie en het waterschap. Dit overleg is vormvrij en de betreffende instanties kunnen ook aangeven wanneer overleg niet nodig is.

Burgers en maatschappelijke instanties worden tijdens de termijn van terinzagelegging van het ontwerpbesluit in de gelegenheid gesteld hun zienswijze kenbaar te maken.

5.2. Economische uitvoerbaarheid

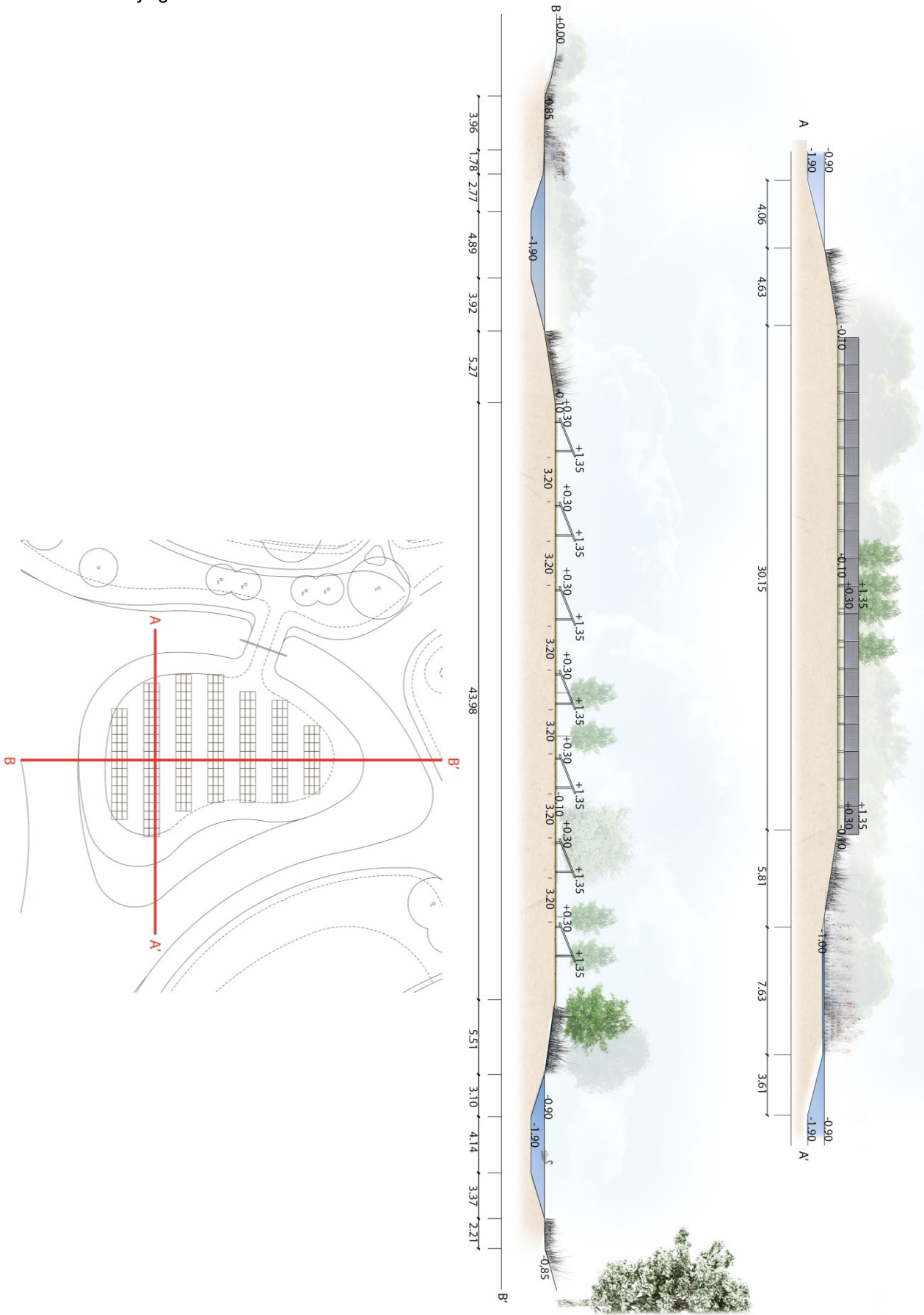
De aanleg van het zonne-eiland is opgenomen in de grex van Breezicht Zuid.

Bij de exploitatie van het zonne-eiland zijn de opbrengsten hoger dan de kosten. Daarmee verdient het zonne-eiland zich (deels) terug.

Hoofdstuk 6.Conclusies

In voorliggende ruimtelijke onderbouwing is de voorgenomen bouw en het tijdelijk gebruik van de zonnepark getoetst aan het ruimtelijk beleid en het beleid en de normstelling ten aanzien van relevante sectorale aspecten. Uit de toetsing blijkt het volgende:

- De beoogde ontwikkeling is niet in strijd met het rijks-, provinciaal en gemeentelijk ruimtelijk beleid;
- De beoogde ontwikkeling past binnen de bestaande ruimtelijke en functionele structuur;
- De diverse omgevingsaspecten staan de uitvoering van het project niet in de weg;
- Er is sprake van een economisch uitvoerbaar project;
- Het project levert een bijdrage aan de ambities met betrekking tot het opwekken van duurzame energie.

Bijlage:

